

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Canonem Sacrificii Missae, Vti & reliquas eiusdem
Partes Brevis Ac Lvcvlenta, & ad pietatem vtilis Expositio**

Veken, Frans van der

Coloniae, 1644

§ 3. De reliquis 4. Petitionibus

urn:nbn:de:hbz:466:1-9878

lestia & diuina quærit, sed caro terrena & sæcularia concupiscit. Verùm Tertullianus & alij Patres simpliciùs explicant, vt petamus ita homines in terris obedire Deo, sicut in cælo Angeli obediunt.

§. III.

De reliquis 4. Petitionibus.

Quam eleganter, ait Tertullianus a, diuina sapientia ordinem orationis instruxit? vt post cælestia, id est, post Dei nomen, Dei voluntatem, & Dei regnum, terrenis quoque necessitatibus petitionis locum faceret? nam & edixerat Dominus: *Querite priùs regnum, & tunc vobis etiam hæc adicientur.* In quarta igitur petitione, *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, cibum nobis petimus & victum, & quidem in diem.* Qui enim, inquit Cyprianus, *Christi cœpit esse discipulus,*

a De Or. c. 6.

lus, diurnum debet cibum querere, nec in longum desideria petitionis extendere, ipso iterum Domino præscribente, & dicente: *Nolite in crastinum cogitare.* Eiusq; rationem mox reddit: quod & contrarium sibi sit, & repugnans, ut queramus in seculo diu vivere, qui petimus regnum Dei velociter aduenire. Quanquam secutus rursus Magistrum, eandem petitionem non tantum simpliciter de terreno pane, sed etiam spiritualiter de cœlesti & Eucharistico velit intelligi. Nam panis vita Christus est, & panis hic omnium non est, sed noster, qui Corpus eius contingimus. Pergit deinde explicare, cur hunc panem ac cibum salutis postulantes nobis dari quotidie, tacitè petamus à grauiori præseruari delicto, ne fortè eo intercedente abstenti, & non communicantes à cœlesti pane prohibeamur.

Imploratâ iam Dei liberalitate pro alimentis, eius etiam Clementiam

H 2 pro

pro peccatis nostris deprecamur: ut enim grauiſſimè dictum à Tertulliano a: *Quid alimenta proderunt, ſi illis reputamur quaſi taurus ad victimam?* Ut reuera reputamur, quamdiu peccatorum debitis premimur. Pro his ergo dimittendis rogamus: & ſimul ſalubriter admonemur, quod peccatores ſimus, nè quis ſibi fortè quaſi innocens blandiatur. Lex verò, ut proſequitur B. Cyprianus, *petitioni adiungitur, qua certa nos conditione & ſponſione conſtringit; ut ſic nobis dimitti debita poſtulemus, ſecundùm quod & ipſi debitoribus noſtris dimittimus: ſcientes impetrari non poſſe, quod pro peccatis petimus; niſi & ipſi circa debitores noſtros paria faciamus.* Quam veluti talionis legem in illa petitione contineri ipſemet Chriſtus apertiffimè tradidit, cum ait b: *Si enim dimiſeritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater veſter cœleſtis delicta veſtra: ſi*

an-

a *De Orat. c. 6.* b *Matth. 6.*

autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra. Quomodo verò remittenda sit iniuria, deponendo ex animo omne odium & inimicitiam erga iniuriæ auctorem, òquærendo priuatam vindictam, nec communia Christianæ charitatis officia subtrahendo: sed non sit necesse cedere suo iure, quod qui iniuriam tulit, ad debitam satisfactionem & restitutionem obtinet, explicant Theologi in Tractatu de Charitate.

Sequitur sexta petitio: *Et ne nos inducas in tentationem*, id est, *ne nos peccati induci, ab eo utique qui tentat. Absit enim, ut Dominus tentare videatur.* Ita breuissimè Tertullianus. Vnde præterea Cyprianus colligit, nihil contra nos aduersarium posse, nisi Deus ante permiserit, *ut omnis timor noster, & deuotio, atque observatio ad Deum conuertatur; quando in tentationibus nostris nihil malo liceat, nisi po-*

testas inde tribuatur. Quæ petitio eò
 attentius Sacerdoti frequentanda,
 quod Dæmonis *astutia* a, ad illos for-
 tius impugnandos incumbant, qui ex
 officio cælestibus diuinisque addicti,
 singulari vinculo cum Deo copulantur:
cibus enim eius electus b, quod pij vatis
 testimonium explicans Hieronymus c
 ostendit, *quomodo deuorato Iuda, ad
 cribrandos Apostolos, eorumq; succes-
 sores expetierit facultatem.*

In septima tandem petitione poni-
 mus: *Sed libera nos à malo.* Quam va-
 rij variè exponunt: sed nemo pleniùs,
 meliùsque Cypriano: *mali* enim no-
 mine comprehendit aduersa cuncta,
 quæ Diabolus & Mundus contra nos
 moluntur, *à quibus potest esse fida
 & firma tutela, si nos Deus liberet.*
 Atque hinc infert, quod quando di-
 cimus: *Libera nos à malo, nihil re-
 maneat, quod ultra adhuc debeat po-
 stulari*

a *Ephes. 6.* b *Abacuc 1.*

c *S. Hieron. epist. ad Eustochium.*

stulari. Meritò igitur petitionem hanc excipit clausula, quam Orationis Dominicæ signaculum vocat S. Hieronymus, videlicet *Amen*, qua optamus, ut ita fiat.

§. IV.

Libera nos quaesumus Domine, &c.

Postquam Tertullianus Orationem Dominicam exposuit, more rursus suo, graui nimirum, hæc subiungit a: *Quoniam tamen Dominus prospector humanarum necessitatum seorsim posttraditam orandi disciplinam, petite, inquit, & accipietis, & sunt, quæ petantur pro circumstantiâ cuiusque: præmissâ legitimâ & ordinariâ oratione quasi fundamento, accidentium ius est desideriorum, ius est superstruendi extrinsecus orationes; cum memoria tamen præceptorum, ne quantum à præceptis, tantum ab auribus Dei longè simus: Cuius*

H 4 ve-

a De Orat. c. 9.